

Կ-374¹-30.10.2013,06.03.2014-ՊԻ-010/2

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՕՐԵՆՔԸ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔՐԵԱԿԱՆ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆԱԳՐՔՈՒ

ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. Հայաստանի Հանրապետության 1998 թվականի հուլիսի 1-ի քրեական դատավարության օրենսգրքի (այսուհետ՝ Օրենսգիրք) 31-րդ հոդվածի 2-րդ մասում «դատարանների նախագահների խորհրդին՝ «Դատարանակազմության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով հարցին ընթացք տալու համար» բառերը փոխարինել «Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրական դատարան» բառերով, իսկ 6-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝

«6. Սույն հոդվածի երկրորդ մասով նախատեսված հիմքով կասեցված գործով վարույթը վերսկսվում է Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դատարանի կողմից որոշում կայացնելուց հետո:»:

Հոդված 2. Օրենսգրքի 381-րդ հոդվածի 1-ին մասում 5.1-րդ կետում «հիմնավորումները» բառից հետո լրացնել «՝ վկայակոչելով ՀՀ սահմանադրական դատարանի, ՀՀ վճռաբեկ դատարանի, Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանի այն որոշումները, որոնք վերաքննիչ բողոք բերած անձը վերաբերելի է համարում՝ մեջ բերելով դրանց հակասող մասերը եւ կատարելով համեմատական վերլուծություն» բառերը:

Հոդված 3. Օրենսգրքի 398-րդ հոդվածի 3-րդ մասը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 1.1-րդ կետով.

«1.1) մեղադրական դատավճիռը կայացվել է ապացույցների բավարար ամբողջությամբ չհիմնավորված խոստովանական ցուցմունքի հիման վրա»:

Հոդված 4. Օրենսգրքի 404-րդ հոդվածում լրացնել 4-րդ մաս հետևյալ բովանդակությամբ՝

«4. Սույն հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետով նախատեսված անձինք վճռաբեկ բողոք կարող են ներկայացնել միայն փաստաբանի միջոցով»:

Հոդված 5. Օրենսգրքի 407-րդ հոդվածում

1) լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 2.2-րդ եւ 2.3-րդ մասերով.

«2.2. Վճռաբեկ բողոքը սույն օրենսգրքի 414.2-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի հիմքով ներկայացնելու դեպքում բողոքը բերած անձը պետք է հիմնավորի, որ դրա վերաբերյալ վճռաբեկ դատարանի որոշումը կնպաստի օրենքի միատեսակ կիրառության ապահովմանը, մասնավորապես վճռաբեկ բողոքում հիմնավորելով, որ՝

1) տարբեր գործերով ստորադաս դատարանների առնվազն երկու դատական ակտերում միեւնույն նորմը կիրառվել է հակասական մեկնաբանությամբ՝ կցելով այդ դատական ակտերը եւ մեջբերելով դրանց հակասող մասերը՝ կատարելով համեմատական վերլուծություն՝ բողոքարկվող դատական ակտի եւ նույնանման փաստական հանգամանքներով մեկ այլ գործով ստորադաս դատարանի դատական ակտի միեւնույն նորմի՝ իրար հակասող մեկնաբանության վերաբերյալ.

2) բողոքարկվող դատական ակտում որևէ նորմի մեկնաբանությունը հակասում է Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դատարանի որոշման եզրափակիչ մասում բացահայտված՝ տվյալ

նորմի սահմանադրաիրավական բովանդակությանը՝ կցելով ՀՀ Սահմանադրական դատարանի որոշումը եւ մեջբերելով ստորադաս դատարանի դատական ակտի այն մասը, որը հակասում է ՀՀ սահմանադրական դատարանի որոշման եզրափակիչ մասին, կատարելով համեմատական վերլուծություն՝ բողոքարկվող դատական ակտի եւ ՀՀ սահմանադրական դատարանի որոշման եզրափակիչ մասի միջեւ առկա հակասության վերաբերյալ.

3) բողոքարկվող դատական ակտում որևէ նորմի մեկնաբանությունը հակասում է Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանի որոշման մեջ տվյալ նորմին տրված մեկնաբանությանը՝ կցելով այդ դատական ակտերը եւ մեջբերելով դրանց հակասող մասերը, կատարելով համեմատական վերլուծություն՝ բողոքարկվող դատական ակտի եւ որոշակի փաստական հանգամանքներ ունեցող գործով Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանի դատական ակտի հակասության վերաբերյալ:

4) բողոքարկվող դատական ակտում որևէ նորմի մեկնաբանությունը հակասում է ՀՀ վճռաբեկ դատարանի որոշման մեջ տվյալ նորմին տրված մեկնաբանությանը՝ կցելով այդ դատական ակտերը եւ մեջբերելով դրանց հակասող մասերը, կատարելով համեմատական վերլուծություն՝ բողոքարկվող դատական ակտի եւ նույնանման փաստական հանգամանքներ ունեցող գործով ՀՀ վճռաբեկ դատարանի դատական ակտի միջեւ առկա հակասության վերաբերյալ.

5) բողոքարկվող դատական ակտի կապակցությամբ առկա է իրավունքի զարգացման խնդիր:

2.3. Վճռաբեկ բողոքը սույն օրենսգրքի 414.2-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետի հիմքով ներկայացնելու դեպքում վճռաբեկ բողոքը բերած անձը վճռաբեկ բողոքում պետք է նշի այն նյութական կամ դատավարական նորմը, որը խախտվել է՝ հիմնավորելով, որ այդ խախտումն ազդել է գործի ելքի վրա»:

2) ուժը կորցրած ճանաչել 3-րդ եւ 4-րդ մասերը:

3) լրացնել հետեւյալ բովանդակությամբ 5-րդ մաս.

«5. Վճռաբեկ բողոքը ստորագրում է բողոք ներկայացնող անձի ներկայացուցիչը, զլխավոր դատախազը կամ նրա տեղակալը: Բողոքին կցվում է ներկայացուցչի՝ սույն օրենսգրքով սահմանված կարգով ձեւակերպված լիազորագիրը: Վճռաբեկ բողոքին կցվում է նաեւ վճռաբեկ բողոքի էլեկտրոնային տարբերակը (էլեկտրոնային կրիչը):»:

Հոդված 6. Օրենսգրքի 414.1-րդ հոդվածը շարադրել հետեւյալ խմբագրությամբ.

«Հոդված 414.1 Վճռաբեկ բողոքը վերադարձնելը կամ առանց քննության թողնելը

1. Վճռաբեկ բողոքը վերադարձվում է, եթե վճռաբեկ բողոքը չի համապատասխանում սույն օրենսգրքի 407-րդ հոդվածի պահանջներին:

2. Վճռաբեկ բողոքը թողնվում է առանց քննության, եթե

1) վճռաբեկ բողոքը բերվել է սահմանված ժամկետը լրանալուց հետո, եւ բաց թողած ժամկետը վերականգնելու մասին միջնորդությունը բացակայում է կամ մերժվել է.

2) վճռաբեկ բողոքը ներկայացրել է այն անձը, որը վճռաբեկ բողոք ներկայացնելու իրավունք չուներ.

3) բողոքարկվել է այն դատական ակտը, որը ենթակա չէ բողոքարկման վճռաբեկության կարգով.

4) վճռաբեկ բողոք ներկայացրած անձը մինչեւ վճռաբեկ բողոքը վարույթ ընդունելու մասին որոշման կայացումը դիմում է ներկայացրել վճռաբեկ բողոքը հետ վերցնելու մասին.

5) բողոքում նշված հիմքով նույն գործով վճռաբեկ դատարանն արդեն իսկ որոշում է կայացրել:

6) բողոքը բերվել է սույն օրենսգրքի 375.4-րդ հոդվածի պահանջի խախտմամբ:

3. Վճռաբեկ բողոքը վերադարձնելու կամ առանց քննության թողնելու մասին վճռաբեկ դատարանը կայացնում է որոշում՝ գործը վճռաբեկ դատարանում ստանալու պահից մեկ ամսվա ընթացքում՝ նշելով

առկա թերությունները: Վճռաբեկ բողոքը կրկին ներկայացվելու դեպքում ժամկետները հաշվարկվում են վերստին:

4. Վճռաբեկ դատարանը բողոքը վերադարձնելու մասին որոշմամբ սահմանում է մինչև մեկամսյա ժամկետ՝ ձևական սխալները շտկելու եւ վճռաբեկ բողոքը կրկին ներկայացնելու համար»:

Հոդված 7. Օրենսգրքի 414.2-րդ հոդվածը շարադրել հետեւյալ խմբագրությամբ.

«Հոդված 414.2. Վճռաբեկ բողոքը վարույթ ընդունելը

1. Վճռաբեկ բողոքն ընդունվում է քննության, եթե վճռաբեկ դատարանը հանգում է այն հետեւության, որ`

1) բողոքում բարձրացված հարցի վերաբերյալ վճռաբեկ դատարանի որոշումը կարող է էական նշանակություն ունենալ օրենքի միատեսակ կիրառության համար,

2) առերևույթ թույլ է տրվել դատական սխալ, որը կարող էր ազդել գործի ելքի վրա, կամ

3) առկա է նոր կամ նոր երեւան եկած հանգամանք:

2. Սույն հոդվածի իմաստով` բողոքում բարձրացված հարցի վերաբերյալ վճռաբեկ դատարանի որոշումը կարող է էական նշանակություն ունենալ օրենքի միատեսակ կիրառության համար, մասնավորապես եթե`

1) տարբեր գործերով ստորադաս դատարանների առնվազն երկու դատական ակտերում միեւնույն նորմը կիրառվել է իրար հակասող մեկնաբանությամբ.

2) բողոքարկվող դատական ակտում որևէ նորմի մեկնաբանությունը հակասում է Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դատարանի որոշման եզրակարգիչ մասում բացահայտված` տվյալ նորմի սահմանադրաիրավական բովանդակությանը.

3) բողոքարկվող դատական ակտում որևէ նորմի մեկնաբանությունը հակասում է Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանի որոշման մեջ տվյալ նորմին տրված մեկնաբանությանը

4) բողոքարկվող դատական ակտում որևէ նորմի մեկնաբանությունը հակասում է վճռաբեկ դատարանի որոշման մեջ տվյալ նորմին տրված մեկնաբանությանը.

5) վճռաբեկ դատարանը համարում է, որ բողոքարկվող դատական ակտի կապակցությամբ առկա է իրավունքի զարգացման խնդիր:

3. Սույն հոդվածի իմաստով դատական սխալ են համարվում սույն օրենսգրքի 395-րդ հոդվածով նախատեսված դեպքերը:

4. Վճռաբեկ բողոքը վարույթ ընդունելու մասին վճռաբեկ դատարանը կայացնում է որոշում` գործը վճռաբեկ դատարանում ստանալու պահից երեք ամսվա ընթացքում:

5. Վճռաբեկ դատարանի որոշումները պատշաճ ձևով ուղարկվում են բողոք բերող անձին, իսկ վճռաբեկ բողոքը վարույթ ընդունելու մասին որոշումները` դատավարության մասնակիցներին (բացառությամբ քննիչի եւ հետաքննության մարմնի)»:

Հոդված 8. Օրենսգրքի 414.3-րդ հոդվածը շարադրել հետեւյալ խմբագրությամբ.

«Հոդված 414.3. Վճռաբեկ բողոքը վարույթ ընդունելը մերժելը

1. Վճռաբեկ բողոքը վարույթ ընդունելը մերժվում է, եթե բացակայում են սույն օրենսգրքի 414.1-րդ հոդվածի 1-ին եւ 2-րդ մասերով եւ 414.2-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված հիմքերը:

2. Վճռաբեկ բողոքը վարույթ ընդունելը մերժելու մասին որոշումը պետք է լինի պատճառաբանված: Վճռաբեկ բողոքը վարույթ ընդունելը մերժելու մասին որոշման մեջ վճռաբեկ դատարանը պետք է հիմնավորի վճռաբեկ բողոքում վկայակոչված վճռաբեկ բողոքը վարույթ ընդունելու` սույն օրենսգրքի 414.2-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին, 2-րդ, 3-րդ եւ 4-րդ կետերով նախատեսված յուրաքանչյուր հիմքի բացակայությունը:

3.Վճռաբեկ բողոքը վարույթ ընդունելը մերժելու մասին վճռաբեկ դատարանը կայացնում է որոշում՝ գործը վճռաբեկ դատարանում ստանալու պահից երեք ամսվա ընթացքում:

4. Վճռաբեկ բողոքը վարույթ ընդունելը մերժելու մասին որոշումը կայացվում է հանուն Հայաստանի Հանրապետության»:

Հոդված 9. Օրենսգիրքը լրացնել հետեւյալ բովանդակությամբ 414.4-րդ հոդվածով.

«Հոդված 414.4. Վճռաբեկ բողոքի պատասխանը

1.Ղատավարության մասնակիցը, ստանալով վճռաբեկ բողոքի պատճենը, մինչեւ վճռաբեկ դատարանում գործի քննությունն սկսելը իրավունք ունի իր պատասխանն ուղարկելու վճռաբեկ դատարան: Ղատավարության մասնակիցը վճռաբեկ դատարան պատասխանն ուղարկելու հետ միաժամանակ պետք է պատասխանի պատճենն ուղարկի նաեւ դատավարության մասնակիցներին (բացառությամբ քննիչի եւ հետաքննության մարմնի): Պատասխանը ստորագրում է այն ներկայացնող դատավարության մասնակիցը կամ նրա լիազորած անձը»:

Հոդված 10. Օրենսգրքի 422-րդ հոդվածի 1-ին մասում լրացնել հետեւյալ բովանդակությամբ 5.1-րդ կետը.

«5.1) վճռաբեկ բողոքը վարույթ ընդունելու՝ սույն օրենսգրքի 414.2-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված հիմքերից առնվազն մեկի առկայության հիմնավորումը »:

Հոդված 11. Օրենսգրքի 423-րդ հոդվածը շարադրել հետեւյալ խմբագրությամբ.

«Հոդված 423.Վճռաբեկ դատարանի որոշման օրինական ուժի մեջ մտնելը

1. Վճռաբեկ դատարանի՝ գործի քննության արդյունքներով կայացված որոշումն օրինական ուժի մեջ է մտնում դատական նիստերի դահլիճում հրապարակման պահից, վերջնական է եւ ենթակա չէ բողոքարկման:

2.Վճռաբեկ դատարանի՝ սույն օրենսգրքի 414.1 րդ հոդվածի 1-ին եւ 2-րդ մասերով եւ 414.3-րդ հոդվածով նախատեսված որոշումներն օրինական ուժի մեջ են մտնում կայացման պահից, վերջնական են եւ ենթակա չեն բողոքարկման:»:

Հոդված 12. Սույն օրենքի 2-ից 11-րդ հոդվածների գործողությունը տարածվում է սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի դատարանների կողմից կայացվող դատական ակտերի, դրանց դեմ բերվող վերաքննիչ բողոքների եւ այդ բողոքների քննարկման արդյունքում կայացվող դատական ակտերի, վերաքննիչ դատարանի ակտերի դեմ բերվող վճռաբեկ բողոքների եւ այդ բողոքների քննարկման արդյունքում կայացվող դատական ակտերի վրա:

Հոդված 13. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրվանից:

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԴԱՏԱԿԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ

ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ», «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔՐԵԱԿԱՆ ԴԱՏԱԿԱՐՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ», «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԴԱՏԱԿԱՐՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ», «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔՐԵԱԿԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ», «ԴԱՏԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ», «ԱՐԴԱՐԱԴԱՏՈՒԹՅԱՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ», «ՄԱՐԴՈՒ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՊԱՇՏՊԱՆԻ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ», «ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԱԿՏԵՐԻ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ», «ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՇՏՈՆՆԵՐ ԶԲԱԴԵՑՐԱԾ ԱՆՁԱՆՑ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԵՐԱՇԽԻՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՆԵՐԻ ՆԱԽԱԳԾԵՐԻ ԿԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ

Առարկության, առաջարկության հեղինակը, գրության ստացման ամսաթիվը, գրության համարը	Առարկության, առաջարկության բովանդակությունը	Եզրակացություն	Կատարված փոփոխություններ
1	2	3	4
ՀՀ Ազգային ժողովի պատգամավոր՝ Հ. Սահակյան	«Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծով առաջարկում են փոփոխություններ կատարել առկա կարգավորումներում, որոնք ուղղված կլինեն Արդարադատության խորհրդում դատավոր և իրավաբան գիտնական անդամների մասնակցության	Ընդունվել է	Նախագծում կատարվել են առաջարկություններից բխող մի շարք փոփոխություններ, հատկապես՝ Օրենսգրքի 98-րդ հոդվածում՝ Լրացվել է հետևյալ բովանդակությամբ 1.1 թղմաս. «1.1 Նույն անձը չի կարող ավելի քան երկու

	<p>հավասարակշռության ապահովմանը, Արդարադատության խորհրդի գործունեության արդյունավետության բարձրացմանը, որակավորման քննությունների ընթացակարգի կատարելագործմանը:</p> <p>Այդ առումով առաջարկում են դատավորի թեկնածուի համար սահմանել 28 տարվա նվազագույն տարիքային ցենզ՝ նկատի ունենալով մի շարք երկրների միջազգային փորձը, որը կապահովի ոչ միայն մասնագիտական փորձառություն, այլ նաև կյանքի համապատասխան փորձ ունեցող անձանց ընդգրկումը դատական իշխանության ոլորտ: Բացի այդ, Ղատավորների ընտրության գործընթացը իր բոլոր փուլերով բացարձակապես դատական իշխանության ձեռքում չկենտրոնացնելու նպատակով, այդ գործընթացում դատական իշխանության մասնակցությունը հավասարակշռվի և զսպվի անհրաժեշտ է նախատեսել հանրային վերահսկողություն և քննական հարցաշարերի մշակման գործառույթների տարանջատման:</p> <p>Ղատավորների ընտրության գործընթացում զգալի դեր պետք է ունենա նրա արժանիքների, մասնագիտական որակների և նրա մասին այլ կարևոր անհատական տվյալների մասին տեղեկությունների հավաքագրումը և վերլուծությունը: Արդարադատության խորհրդի գործունեության արդյունավետության բարձրացմանն ուղղված անհրաժեշտ է նույն անձի՝ երկրորդ անգամ անընդմեջ Արդարադատության խորհրդի անդամ ընտրվելը սահմանափակել՝ երաշխավորելով ռոտացիայի</p>		<p>անգամ անընդմեջ ընտրվել կամ նշանակվել Արդարադատության խորհրդի անդամ:»:</p> <p>1) 2-րդ մասում լրացվել է հետևյալ բովանդակությամբ նոր նախադասություն. «Արդարադատության խորհրդի իրավաբան գիտնական անդամ կարող է նշանակվել այն անձը, ով ունի գիտատեսական կազմակերպություններում վերջին հինգ տարվա ընթացքում առնվազն 3 տարվա աշխատանքի փորձ»:</p> <p>2) Լրացվել է հետևյալ բովանդակությամբ 3.1-րդ մաս. «3.1. Արդարադատության խորհրդի իրավաբան գիտնական անդամներին Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեով սահմանված համապատասխան միջոցների հաշվին Արդարադատության խորհրդի աշխատակազմի կողմից վճարվում է ամսական հատուցում նվազագույն աշխատավարձի հարյուրիսունապատիկի չափով:»:</p> <p>Օրենսգրքի 99-րդ հոդվածի 1-ին մասում՝</p> <p>1) 1-ին կետում «մեկ անդամ» բառերը փոխարինվել է «երկու անդամ՝ համապատասխանաբար քրեական և քաղաքացիական մասնագիտացմամբ</p>
--	--	--	--

	<p>սկզբունքը խորհրդի գործունեության կազմակերպման մեջ և կանխելով միևնույն անձանց՝ առանց որևէ սահմանափակման անընդմեջ խորհրդի անդամի պաշտոնը զբաղեցնելու հնարավորությունը, ինչը դրսևորվում է գործանկանում: Արդարադատության խորհրդի գործունեությանն իրավաբան գիտնական անդամների իրական, այլ ոչ թե ձևական մասնակցության ապահովմանն ուղղված Արդարադատության խորհրդի նիստն իրավազոր համարելու համար առնվազն 3 իրավաբան գիտնական անդամների պարտադիր մասնակցության պահանջ նախատեսել: Առաջարկում եմ նաև նախատեսել նաև Արդարադատության խորհրդի անդամի հատուկ կարծիքի ինստիտուտի նախատեսումը:</p>	<p>դատավորներից» բառերով.</p> <p>2) 2-րդ կետում «երկու անդամ» բառերից հետո լրացվել է «՝ համապատասխանաբար քրեական և քաղաքացիական մասնագիտացմամբ դատավորներից» բառերով.</p> <p>3) 8-րդ կետում «երկու» բառը փոխարինվել է «մեկ» բառով:</p> <p>Օրենսգրքի 107-րդ հոդվածի 5-րդ մասը շարադրվել է հետևյալ խմբագրությամբ.</p> <p>«5. Արդարադատության խորհրդի նիստն իրավազոր է, եթե նիստին մասնակցում է խորհրդի անդամների ընդհանուր թվի առնվազն երկու երրորդը:»:</p> <p>Օրենսգրքի 111-րդ հոդվածում՝</p> <p>1) 5-րդ մասի 1-ին նախադասությունում «համաձայնություն տալու վերաբերյալ» բառերից հետո լրացվել է «, ինչպես նաև դատավորների թեկնածությունների և դատավորների ծառայողական առաջխաղացման ցուցակները կազմելու հետ կապված» բառերով.</p> <p>2) «5-րդ մասի վերջում լրացնել նոր նախադասություններ՝ հետևյալ բովանդակությամբ.</p> <p>« Արդարադատության խորհրդի անդամը կարող է</p>
--	---	--

		<p>ներկայացնել հատուկ կարծիք Արդարադատության խորհրդում ընդունված ցանկացած որոշման վերաբերյալ: Եթե Արդարադատության խորհրդի անդամը որոշման վերաբերյալ ունի հատուկ կարծիք, այդ մասին նշում է արվում Արդարադատության խորհրդի որոշման մեջ և հատուկ կարծիքը կցվում է որոշմանը:»:</p> <p>Օրենսգրքի 115-րդ հոդվածում՝</p> <p>1) 3-րդ մասում «անցողիկ միավորը» բառերից հետո լրացվել է «, ինչպես նաև Արդարադատության խորհուրդ ներկայացված հավակնորդների վերաբերյալ սույն օրենսգրքի 116-րդ հոդվածի 5-րդ մասին համապատասխան հարցումների իրականացման կարգը, հարցման շրջանակում ընդգրկված մարմինները ցանկը և հարցման նպատակով կիրառվող գրավոր հարցաթերթիկների ձևը».</p> <p>2) 3.1-րդ մասի 1-ին նախադասությունում «Քննական հարցերի» բառերից հետո լրացվել է «, ինչպես նաև սույն օրենսգրքի 115.2-րդ հոդվածի 9-րդ մասով նախատեսված հոգեբանական թեստի» բառերը.</p> <p>3) 4-րդ մասում «22» թիվը</p>
--	--	--

			<p>փոխարինել «28» թվով, իսկ «իրավունքից» բառից հետո լրացնել «, ունեն առնվազն 3 տարվա մասնագիտական ստաժ» բառերը:</p> <p>Օրենսգրքի 115.2-րդ հոդվածը շարադրվել է հետևյալ խմբագրությամբ.</p> <p>«Հոդված 115.2. Որակավորման գրավոր քննությունը</p> <p>1. Որակավորման գրավոր քննությունն անցկացվում է համապատասխանաբար քրեական, քաղաքացիական կամ վարչական մասնագիտացման ոլորտում թեստերի միջոցով, որոնք պարունակում են իրավական խնդիրներ՝ առաջադրված փաստական հանգամանքների նկատմամբ իրավունքի նորմերը կիրառելու և վերլուծելու պահանջով:</p> <p>2. Իրավական խնդրում ներկայացված յուրաքանչյուր հանգամանք վեր հանելու, վերլուծելու և իրավական որակում տալու համար տրվում է համապատասխան միավոր՝ կախված հանգամանքների բարդությունից:</p> <p>3. Սույն հոդվածով նախատեսված գրավոր քննության ժամանակ հավակնորդին կարող են</p>
--	--	--	---

		<p>տրամադրվել հանձնարարվող խնդիրների փաստական հանգամանքների վերաբերյալ նյութեր, ինչպես նաև խնդրի լուծման համար անհրաժեշտ տեսական գրականություն և իրավական ակտեր, որոնց շրջանակը որոշում է սույն օրենսգրքի 115.-րդ հոդվածի 3.1-րդ մասով սահմանված կարգով ընտրված համապատասխան մասնագետը (մասնագետները) կամ մասնագիտացված կազմակերպությունը:</p> <p>4. Թեստերը կարող են պարունակել նաև բազմակի ընտրության հարցեր:</p> <p>5. Սույն հոդվածով նախատեսված թեստն ուղղված է, բացի ակադեմիական գիտելիքներից, նաև հավակնորդի վերլուծական կարողությունների, բարդ տեքստերի համակարգված, արագ ըմբռնման կարողությունների ստուգմանը:</p> <p>6. Թեստի ժամանակ հարցերն ընտրվում են պատահականության սկզբունքով: Թեստի անցկացման համար նախատեսված հարցերի ընդհանուր քանակը, որի միջից կատարվում է հարցերի ընտրությունը, պետք է առնվազն կրկնակի գերազանցի մեկ թեստի համար նախատեսված հարցերի քանակը:</p>
--	--	--

		<p>7. Արդարադատության խորհուրդը սահմանում է սույն հոդվածով նախատեսված թեստի անցկացման համար մշակման ենթակա տարբերակների նվազագույն քանակը:</p> <p>8. Որակավորման գրավոր քննության օրվանից առնվազն 10 օր առաջ Արդարադատության խորհրդի աշխատակազմը հրապարակային ծանուցումների պաշտոնական ինտերնետային կայքում և դատական իշխանության պաշտոնական ինտերնետային կայքում հրապարակում է սույն հոդվածով նախատեսված որակավորման գրավոր քննության առաջադրանքների առնվազն մեկ նմուշօրինակ:</p> <p>9. Սույն հոդվածով նախատեսված որակավորման գրավոր քննության արդյունքներով անցողիկ միավորներ հավաքած հավակնորդները անցնում են հոգեբանական թեստ՝ ուղղված պատասխանատվության զգացման, ունկնդրելու կարողության, ինքնատիրապետման, հեղինակության (ազդեցության) չափավոր կիրառման և դատավորի աշխատանքի համար անհրաժեշտ ոչ մասնագիտական այլ հատկանիշների ստուգմանը:</p>
--	--	---

		<p>10. Հոգեբանական թեստի արդյունքները ունեն միայն խորհրդատվական նշանակություն, ենթակա չեն հրապարակման և տրամադրվում են միայն Արդարադատության խորհրդի անդամներին՝ խորհրդում հարցազրույցի անցկացումից հետո մինչև ամփոփիչ քննարկումը: Հոգեբանական թեստի արդյունքները դատավորների թեկնածությունների ցուցակը Հանրապետության Նախագահի կողմից հաստատվելուց հետո ենթակա են ոչնչացման:»:</p> <p>Օրենսգրքի 115.3-րդ հոդվածում՝</p> <p>- Լրացվել է հետևյալ բովանդակությամբ 6.1-րդ մաս.</p> <p>«6.1. Գնահատման և բողոքարկման հանձնաժողովների անդամներին Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեով սահմանված համապատասխան միջոցների հաշվին Արդարադատության խորհրդի աշխատակազմի կողմից վճարվում է հատուցում նվազագույն աշխատավարձի ... չափով:».</p> <p>-29-րդ մասը շարադրվել է հետևյալ խմբագրությամբ.</p>
--	--	--

			<p>«29. Բողոքարկման հանձնաժողովը բողոքները քննում է բողոքի հիմքերի և հիմնավորումների սահմաններում: Բողոքարկման արդյունքներով կայացված որոշումները պատճառաբանվում են: Դրանք անհապաղ հրապարակվում են դատական իշխանության պաշտոնական ինտերնետային կայքում՝ նշելով սկզբնական և բողոքարկման արդյունքում ստացված միավորները»:</p> <p>Օրենսգրքի 116-րդ հոդվածում՝</p> <p>1) 3-րդ մասը լրացվել է հետևյալ բովանդակությամբ 2-րդ նախադասությամբ.</p> <p>«Պետական մարմինները և պաշտոնատար անձինք նշված տեղեկությունները պարտավոր են տրամադրել նաև Արդարադատության խորհրդի պահանջով:»</p> <p>2) 5-րդ մասը շարադրվել է հետևյալ խմբագրությամբ.</p> <p>«5. Արդարադատության խորհրդի աշխատակազմը Արդարադատության խորհրդի կողմից սահմանված կարգով գրավոր և բանավոր հարցումներ է կատարում հավակնորդի աշխատավայրից, բարձրագույն ուսումնական հաստատություններից և հավակնորդի հետ</p>
--	--	--	---

		<p>առնչվող այլ հաստատություններից՝ հավակնորդի մասնագիտական որակների և անձնական հատկանիշների վերաբերյալ, ինչպես նաև հարկային և Արդարադատության խորհրդի կողմից սահմանված այլ վարչական մարմիններից օրենքով սահմանված կարգով ստանում է հավակնորդին վերաբերող անհատական տվյալներ: Արդարադատության խորհրդի աշխատակազմը Արդարադատության խորհրդի կողմից սահմանված կարգով իրականացնում է նաև հավակնորդի կողմից ներկայացված փաստաթղթերի հավաստիության ստուգում:»:</p> <p>3) Լրացվել է հետևյալ բովանդակությամբ 8-րդ մաս՝</p> <p>«8. Արդարադատության խորհրդում հարցազրույցին մասնակցող անձինք իրավունք ունեն դիմելու և դիմումը ներկայացնելու օրվան հաջորդող երկու աշխատանքային օրվա ընթացքում, բայց ոչ ուշ, քան Արդարադատության խորհրդում հարցազրույցին նախորդող օրը ծանոթանալու սույն հոդվածի 6-րդ մասով նախատեսված իրենց անձնական գործին:»:</p> <p>Օրենսգրքի 117-րդ հոդվածում՝</p>
--	--	---

		<p>1) 4-րդ մասում «հարցաթերթերի և ամփոփիչ քննարկման ժամանակ արտահայտված կարծիքների հիման վրա» բառերը փոխարինվել են «հարցաթերթերի, ամփոփիչ քննարկման ժամանակ արտահայտված կարծիքների և Արդարադատության խորհրդի անդամների կողմից ներկայացված հատուկ կարծիքների հիման վրա» բառերով:</p> <p>2) 7-րդ մասը «գեկույցները» բառից հետո լրացվել է «` Արդարադատության խորհրդի անդամների կողմից ներկայացված հատուկ կարծիքների հետ միասին» բառերը:</p> <p>3) 8-րդ մասում «` իր համար ընդունելի թեկնածություններով» բառերը փոխարինվել են «կամ այն վերադարձնում է Արդարադատության խորհուրդ` պահանջելով նոր քննարկում» բառերով:</p> <p>4) Լրացվել են հետևյալ բովանդակությամբ 9-րդ, 10-րդ և 11-րդ մասերով. «9. Արդարադատության խորհուրդը, Հանրապետության Նախագահի վերադարձրած թեկնածությունների ցուցակը ստանալու օրվան հաջորդող տասնօրյա ժամկետում Հանրապետության Նախագահին է ուղարկում</p>
--	--	--

			<p>փոփոխված ցուցակ կամ կարող է Հանրապետության Նախագահին ներկայացնել անփոփոխ ցուցակ, եթե դրա օգտին են քվեարկում Խորհրդի անդամների երկու երրորդը:</p> <p>10. Հանրապետության Նախագահի կողմից թեկնածությունների ցուցակը վերադարձնելու դեպքում Արդարադատության խորհուրդն իրավունք ունի ըստ անհրաժեշտության կրկին հրավիրել և լսել սույն օրենսգրքի 116.1-րդ հոդվածով սահմանված կարգով Խորհրդում հարցազրույցի ներկայացված հավակնորդների:</p> <p>11. Հանրապետության Նախագահի կողմից թեկնածությունների ցուցակը վերադարձնելու դեպքում Արդարադատության խորհրդում հարցազրույցի, թեկնածությունների ցուցակի կազմման ու հաստատման վրա տարածվում են սույն օրենսգրքի 116-րդ և 117-րդ հոդվածների դրույթները:»:</p>
<p>«Ազգային ժողովի պատգամավոր Արծվիկ Մինասյան»</p>	<p>1. Առաջարկվում է նախագծի 15-րդ հոդվածով փոփոխվող 107-րդ հոդվածի 5-րդ մասում լրացնել դրույթ, որի համաձայն՝ Արդարադատության խորհրդի նիստն իրավագոր կլինի, եթե նիստին մասնակցում է խորհրդի անդամների ընդհանուր թվի առնվազն երկու երրորդը:</p> <p>2. Առաջարկվում է նախագծի 12-րդ հոդվածով օրենսգրքի 98-րդ հոդվածում լրացվող 3.1-րդ կետում սահմանել, որ արդարադատության խորհրդի իրավաբան</p>	<p>1. Ընդունվել է</p> <p>2. Ընդունվել է</p>	<p>Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:</p>

	<p>գիտնական անդամներին Արդարադատության խորհրդի աշխատակազմի կողմից վճարվում է ամսական հատուցում նվազագույն աշխատավարձի հարյուրիսուննապատիկի չափով:</p> <p>3. Նախագծի 12-րդ հոդվածից պարզ չէ, թե նույն անձի կողմից ավելի քան երկու անգամ անընդմեջ ընտրվելու արգելքը տարածվում է արդյոք Արդարադատության խորհրդի իրավաբան գիտնական անդամների վրա: Առաջարկվում է հոդվածը խմբագրել այնպես, որ նշված արգելքը տարածվի և Արդարադատության խորհրդի դատավոր անդամների և իրավաբան գիտնական անդամների վրա:</p> <p>4. Առաջարկվում է նախագծի 17-րդ հոդվածում հստակեցնել աշխատակարգային որոշումների հետ կապված հարաբերությունները, մասնավորապես ինչ բնույթի կարող են լինել այդ որոշումները:</p>	<p>Ընդունվել է</p> <p>4. Չի ընդունվել</p>	<p>Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:</p> <p>3. Չնայած այն հանգամանքին, որ դատական օրենսգրքի 103-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված է, որ Արդարադատության խորհրդի` Հանրապետության Նախագահի կողմից նշանակված իրավաբան գիտնականների լիազորությունները դադարում են Հայաստանի Հանրապետության Նախագահի լիազորությունները դադարելու դեպքում նոր անդամի նշանակմամբ, այդուհանդերձ նախագծում առավել հստակեցվել է, որ նույն անձը չի կարող ավելի քան երկու անգամ անընդմեջ <i>ընտրվել</i> կամ <i>նշանակվել</i> Արդարադատության խորհրդի անդամ:</p> <p>4. Անհրաժեշտ է նկատի ունենալ, որ դատական օրենսգրքի 111-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն <i>Արդարադատության խորհուրդը իր քննարկման ենթակա հարցերի նախապատրաստման նպատակով, ինչպես նաև իր գործունեության կազմակերպման հետ կապված այլ հարցերով</i> ընդունում է աշխատակարգային որոշումներ:</p>
<p><< կառավարություն</p>	<p>Առաջարկվում է ներկայացված փաթեթի հետ ներկայացնել «Պետական պաշտոններ զբաղեցրած անձանց սոցիալական երաշխիքների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացում կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքների նախագիծ,</p>	<p>Ընդունվել է</p>	<p>Մշակվել է համապատասխան օրենքի նախագիծ` առաջարկվող բովանդակությամբ:</p>

	<p>որով 9-րդ հոդվածում լրացնել 6-րդ մաս՝ հետևյալ բովանդակությամբ.</p> <p>«6. Սույն օրենքի 2-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետը չի տարածվում այն անձանց վրա, ովքեր սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելու օրվա դրությամբ առնվազն 10 տարի պաշտոնավարել են դատավորի պաշտոնում:</p> <p>Սույն մասով նախատեսված անձանց՝ Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգրքի 167-րդ հոդվածի 1-ին մասի 5-րդ կետով և 4-րդ մասի 2-րդ կետով նախատեսված հիմքերով, ինչպես նաև դատարանի՝ օրինական ուժի մեջ մտած վճռով անգործունակ ճանաչվելու հիմքերով դատավորի լիազորությունների դադարեցման դեպքերում նշանակվող կենսաթոշակի չափը հաշվարկվում է մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը որպես դատավոր զբաղեցրած վերջին պաշտոնի համար ստացած աշխատավարձի (պաշտոնային դրույքաչափի և դրա նկատմամբ սահմանված հավելավճարի հանրագումարի) գումարի և զրո ամբողջ ինը տասնորդական գործակցի արտադրյալի 55 տոկոսի չափով:</p> <p>Եթե սույն մասով սահմանված կարգով հաշվարկված կենսաթոշակի չափը ցածր է սույն օրենքով սահմանված ընդհանուր կարգով հաշվարկվող կենսաթոշակի չափից, ապա տվյալ անձի դիմումի հիման վրա կենսաթոշակը նշանակվում է սույն օրենքով սահմանված ընդհանուր կարգով»:</p>		
--	---	--	--